

Zegt het brein: 'ik ben alles', zegt het hart: 'zonder al het andere ben ik niets'

Als wij naar onszelf wijzen, dan wijzen we meestal naar onze borststreek (alleen Japanners schijnen ook wel naar hun neus te wijzen). Een intuïtief gebaar dat wil zeggen dat ons 'ik', onze ziel, zetelt in ons hart. De wetenschap beweert sinds 1628 anders. In dat jaar publiceerde William Harvey 'An anatomical study of the motion of the heart and blood', waarin hij het hart beschreef als een orgaan, met kamers en hartkleppen, dat honderdduizend keer per dag klopt en zo'n vierhonderdtachtig liter bloed per uur door ons vaatstelsel laat circuleren. Het hart werd hiermee ontdaan van zijn mytische proporties. Het was een - weliswaar krachtige - maar ook doodgewone pomp, een 'onderdeel', dat sinds eind vorige eeuw zelfs vervangbaar is via een harttransplantatie. Maar het is juist deze medische verworvenheid, die ook de eerste scheurtjes veroorzaakte in het fundament van het westerse 'mechanische' wereldbeeld.

Een engel in je borst

In 1997 kwam het boek 'A change of heart' van Claire Sylvia uit, waarin zij beschrijft hoe een harttransplantatie haar hele persoon veranderde. Zo was zij bijvoorbeeld altijd vegetarisch geweest en een liefhebber van klassieke muziek. Sinds haar nieuwe hart was ze niet bij de Kentucky Fried Chicken weg te slaan, sprak ze in rauwe taal en was ze verzot op bier. Ze bleek het hart te hebben van een vrachtwagenchauffeur die stierf aan de gevolgen van een verkeersongeluk - met de kipnuggets nog in een binnenzak van zijn jas.

Ook de Franse filosoof Jean Luc Nancy schrijft in zijn boek 'L'Intrus' hoe hij sinds zijn harttransplantatie wordt verscheurd door de kloof tussen zijn persoonlijkheid en zijn lichaam. Veel patiënten die hun behandelend arts vertelden over persoonlijkheidsveranderingen, kregen te horen dat het

waarschijnlijk de bijwerkingen van de medicijnen waren. Maar er zijn legio verhalen bekend, waar zelfs de grootste scepticus niet omheen lijkt te kunnen. Zoals van een 8-jarig meisje dat het hart krijgt van een leeftijdsgenootje dat is vermoord. Zij krijgt nachtmerries over de moord van haar donor, heel gedetailleerd. Haar informatie, het hoe, waar en door wie, blijkt zo goed te kloppen dat de politie de moordenaar van haar hartdonor kan opsporen.

Of dat van Carter, een baby van 9 maanden die het hart krijgt van Jerry, een jongetje van 16 maanden dat is verdronken in zijn badje. Jaren later zit de inmiddels 5 jaar oude Carter bij toeval in de kerk waar ook Jerry's ouders zich bevinden. Carter rent naar de voor hem volslagen vreemden toe en zegt: 'Papa, mama, het is goed zo'. Als zijn eigen ouders hem verbijsterd vragen waarom hij dat deed, antwoordt hij: 'Ik deed dat niet, dat deed Jerry, ik ging alleen even met hem mee.'

Of het verhaal van een 3-jarig Arabisch meisje dat het hart van een 8-jarig Joods jongetje krijgt en die, als ze ontwaakt uit haar narcose, vraagt om een typisch Joods snoepje waarvan ze de naam onmogelijk kan kennen.

En zo zijn er nog tientallen andere mensen die zeggen na hun harttransplantatie een andere energie te voelen; zich jaren jonger wanen, ongeremder zijn of juist veel melancholischer. Die liedjes die ze voorheen niet kenden, nu woord voor woord kunnen meezingen, plaatsen herkennen waar ze nog nooit zijn geweest. Siebert, een Amerikaanse journalist die zich een tijd in dit fenomeen heeft verdiept, ging eens naar een feestje voor mensen die een harttransplantatie achter de rug hadden. Hij schrijft: 'Alle mensen die ik op het feest heb ontmoet, spraken op dezelfde respectvolle toon over een 'engel in hun borst', over het geschenk, de verantwoordelijkheid die ze nu voelen en het gebed dat ze uitspreken tot de ander in hen. Het leek wel een of andere vreemde nieuwe sekte, de stam van de getransplanteerden.'

Symfonie van cellen

Kan een deel van onze ziel met het hart meereizen? Waarom zouden herinneringen en informatie alleen maar opgeslagen kunnen worden in hersencellen en niet in lichaamscellen? Kunnen organen informatie bevatten, kan het hart een geheugen hebben? De energetische cardiologie onderzoekt deze mogelijkheid en Paul Pearsall, psycholoog, wetenschapper en auteur, schreef er een boek over: 'Het geheugen van het hart', waar-

voor hij sprak met tientallen wetenschappers en met honderden mensen die een harttransplantatie ondergingen. 'Alle levende dingen bestaan uit cellen. Ze trillen als biljoenen kleine stemvorken mee met de energie van het hart, in een harmonieus energetisch concert. De cardio energetica suggereert dat deze symfonie op celniveau, inclusief de miljarden hersencellen, een dynamisch systematisch geheugen vormt dat voortdurend meevibreert. Energetische cardiologie kan gezien worden als een soort musicologie van een spiritueel levenslied, een studie van hoe het hart niet alleen onze eigen individuele cellulaire symfonie orkestreert, maar meespeelt in duetten en grote symfonische arrangementen met alle harten, mensen, plaatsen en dingen samen. Iedere cel is letterlijk een miniatuurhartje dat zoemt van energie.' (...) 'Als je een glimp wilt zien van hoe je hele lichaam, brein en hart klinkt als het in eendracht samenwerkt, luister dan eens naar een symfonie. Beethoven is een goed voorbeeld, want zijn doofheid dwong hem zich af te stemmen op zijn hartcode, in plaats van te vertrouwen op het gehoor van zijn brein. Er is geen meer voor de hand liggend bewijs van een connectie tussen het hart en de energie buiten het lichaam dan de reactie van het hart op muzikale ritmen.'

Uit de bocht

Paul Pearsall was een tijdlang directeur van een groot ziekenhuis. Met zijn ideeën over het 'denkende' hart vliegt hij uit de bocht van wat in het land der wetenschap als acceptabel wordt beschouwd. Hij heeft zich de woede van velen op de hals gehaald, ook omdat men vreesde dat het aantal orgaan-donoren zou afnemen. Hij schrijft: 'Je kunt als wetenschapper nauwelijks een gewaagdere hypothese opstellen dan die omtrent de hartcode. Met onze huidige wetenschappelijke manier van denken is het moeilijk te begrijpen hoe het hart een code, een cel, een geheugen kan hebben en hoe een onmeetbare energievorm informatie over de ziel kan bevatten.'

EEN OMWENTELING IN ONS DENKEN

'Metaforisch gezien is het hart de zon - het pulserende, energetische middelpunt van ons biofysische zonnestelstel - en is het brein de aarde - een van de belangrijkste planeten. Een uitvloeisel van de cardio-energetische revolutie is dat energetisch gezien het brein om het hart draait en niet andersom. (...) Als we de twintigste eeuw de eeuw van het brein kunnen noemen, dan verwacht ik dat de eenentwintigste eeuw de eeuw van het hart zal zijn. Het intelligente, wijze hart, het hart dat door zijn zeer geavanceerde planeet, het brein, herontdekt en opnieuw beschouwd is.'

(uitspraak van professor Gary Schwarz, een van de pioniers in het onderzoek naar de intelligentie van het hart. Hij is directeur van het Laboratory for Advances in Consciousness and Health van de faculteit Psychologie van de Universiteit van Arizona.)

Op de helft van de negentiende eeuw beschouwden vooraanstaande medici het idee dat kleine, voor het oog onzichtbare bacillen ons ziek konden maken als volstrekte nonsens. 'Het arrogante brein deinst al terug bij het opperen van de mogelijkheid dat het niet de enige beheerser van de menselijke essentie is, dat overpeinzing, reflectie, herinnering en emotionaliteit wellicht ergens anders ontspruiten dan vanuit het brein zelf. Het brein heeft de laatste paar eeuwen behoorlijk zijn zin gekregen. Het heeft een intense, ingewikkelde, jachtige en vaak ziellose wereld gecreëerd die bijdraagt tot hartproblemen, een verzwakt immuunsysteem en kwaadaardige cellen.'

Met zijn pleidooi voor meer aandacht voor het hart zegt Pearsall niet dat we de rede overboord moeten gooien. 'Hoewel Einstein wel eens heeft gezegd dat wetenschap zonder religie blind is en religie zonder wetenschap kreupel, neemt men dikwijls aan dat er gekozen moest worden tussen de 'harde logica' van de wetenschap en het 'blinde geloof' van de religie. Het is niet noodzakelijk dat we onze behoefte aan kennis over het opmerkelijke brein en het respect voor zijn geweldige redenerende kracht overboord gooien om meer te weten te komen over de onaangeboorde spirituele info-energetische wijsheid van het hart.'

Zendmast

Het was zijn hart, zegt Paul Pearsall, die hem dit boek deed schrijven. In de vallende blaadjes van de herfst zag Paul op een dag zijn eigen innerlijk verval weerspiegeld. Iets in hem zei dat er een 'giftige energie' in hem zat. Een 'huilend hart', zo omschreef hij het bij zijn familie. Maar de artsen vertelden hem dat het tussen de oren zat. Dat hij nota bene wetenschapper was, dat hij beter naar zijn hersens in plaats van naar zijn pomp moest luisteren. Toen hij ze toch tot een scan wist over te halen, bleek de lymfeklierkanker al tot zijn botten te zijn uitgezaaid. Hij was ten dode opgeschreven. Weer was het zijn hart dat tot hem sprak: het zou goed komen, hij zou het overleven en een boek schrijven. In het bestralingsapparaat was het zijn hart dat hem zei een helende energie naar het apparaat terug te zenden, om contact te maken met en energie te onttrekken aan het hart van zijn vrouw en zoons. 'Wat spookt u met onze machine uit?' vroeg de radioloog hem na een paar bestralingen. 'U schijnt een groter meetbaar resultaat te hebben met veel minder stralingsdosis.'

Geheel tegen de verwachting in genas Pearsall volledig. Daarna zag hij het als zijn taak om de vergeten kracht van het hart onder de aandacht te brengen in de taal van het brein - een taal die hij met zijn achtergrond als klinisch wetenschapper zo goed beheerst. Paul Pearsall: 'Door de kanker leerde ik dat als het hart spreekt, het dat ongeveer zo doet als een verlegen kind dat steeds aan de mouw van zijn bezige moeder trekt om haar aandacht te krijgen.' Want het hart heeft misschien wel een eigen intelligentie, maar wel een ander soort intelligentie. Het spreekt op een andere manier tot ons, en stelt op een andere manier vragen. Het is het brein, zo stelt hij, dat altijd haast heeft, dat steeds ergens heen wil. Het ziet de wereld als iets dat het hoofd moet worden geboden, het is een magneet voor zorgen. Het trekt de conclusie dat je je eigen

leven kunt beheersen als je constant op je hoede blijft. Dat je kunt overwinnen en overleven als je harder werkt, wint van de andere breinen. Het gevolg daarvan is een continu opgewonden hart. Het hart is milder, stiller, rustiger. Het ziet zichzelf als onderdeel, als brug tussen lichaam, ziel en geest. Het is niet uit op winnen als dat betekent dat iets of iemand anders verliest, het wil verenigen. In balans zijn met het brein, met andere harten, met alle energie om zich heen. Terwijl het brein erop gericht is te doen, is het hart erop gericht het te laten komen. Zegt het brein: 'ik ben alles'. Dan zegt het hart 'zonder al het andere ben ik niets'. Op onze meest bezielde momenten voelen we dat: we zijn verbonden, het minst van ons 'zelf' bewust. Om meer contact met het hart te maken, zegt Paul Pearsall, moeten we meer op het hart gaan lijken. In de praktijk betekent meer hartbewustzijn vooral een heleboel minder. Minder waakzaam zijn, minder willen verbeteren. De centrale vraag 'hoe voel ik me?' waar we in alle ijver vaak omheen cirkelen, is in de energetische cardiologie een tegenovergestelde: hoe voelen anderen zich om mij heen? Op Hawaï is het woord voor hart *pu'uwai*, wat hetzelfde betekent als levensenergie. *What took you so long?* vroegen enkele

bewoners van dit eiland aan Pearsall, toen ze in aanraking kwamen met zijn ideeën. *We have known this for centuries!* De tocht die het brein van Paul maakt om de wetenschap van zijn hart te staven, brengt hem via Chinezen, Hopi-indianen en moderne wetenschappers terug bij de eerste van wie hij ooit, nog ongeboort, de harts slag hoorde: zijn moeder. Toen hij als klein jongetje vroeg of zijn gestorven overgrootvader nu 'verdwenen' was, antwoordde zij: 'Binnen in elk hart is een opname- en verzendkamer; zolang jij ervoor zorgt dat je hart lieve signalen naar andere harten uitzendt, krijgt je hart ook lieve signalen terug. Als wat je hebt uitgezonden, mooi, vrolijk hoopvol en liefdevol is geweest, zal je hart dat uiteindelijk ook terug ontvangen. Wat er ook met je hersenen of je lichaam gebeurt, wat jij bent en wat je voor anderen bent geweest, zal je voor altijd jong van hart maken.'

**'Het geheugen van het hart,' Paul Pearsall, Lemniscaat,
Prijs € 18,95, ISBN 09789056372217.**

TEKST RINSKE HILLEN ILLUSTRATIES STUDIO 100%

'Het hart wil in balans zijn met het brein, met andere harten, met alle energie om zich heen. Terwijl het brein erop gericht is te doen, is het hart erop gericht het te laten komen.'